

1. ΤΙ ΚΑΤΑΣΧΕΣΕΙΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΙ Η ΕΦΟΡΙΑ ΣΤΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ

Μέσο: ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΩΡΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .07/08/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .07/08/2017

Σελίδα: 9

Τι κατασχέσεις μπορεί να κάνει η εφορία στα εισοδήματα

Κινδυνεύουν κινητά και ακίνητα περιουσιακά στοιχεία

Εκατοντάδες χιλιάδες φορολογούμενοι με ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, αντιμετωπίζουν αυτή τη στιγμή τον κίνδυνο κατασχέσεων σε μισθούς, συντάξεις, λοιπά εισοδήματα τους και τραπεζικές καταθέσεις τους.

Όσοι, μάλιστα, χρωστούν στις ΔΟΥ ποσά μεγαλύτερα των 500 ευρώ κινδυνεύουν ακόμα και με κατασχέσεις σε κινητά και ακίνητα περιουσιακά στοιχεία τους.

Για οποιοδήποτε ποσό ληξιπρόθεσμης οφειλής προς το Δημόσιο η Εφορία έχει πλέον το δικαίωμα να κατάσχει τα ακόλουθα ποσά που τυχόν δικαιούται να εισπράξει ο οφειλέτης:

Από ποσά μισθών, συντάξεων και ασφαλιστικών βοηθημάτων άνω των 1.000 και έως 1.500 ευρώ το μήνα επιτρέπεται η κατάσχεση

στα χέρια του εργοδότη ή του ασφαλιστικού ταμείου ποσοστού 50% επί του τμήματος πάνω από τα 1.000 και μέχρι τα 1.500 ευρώ, ενώ από ποσά άνω των 1.500 ευρώ το μήνα επιτρέπεται η κατάσχεση στα χέρια του εργοδότη ή του ασφαλιστικού ταμείου του συνόλου του υπερβάλλοντος των 1.500 ευρώ ποσού αντί του 25% που ίσχυε μέχρι πρότινος.

Το 1/2 οποιουδήποτε άλλου ασφαλιστικού βοηθήματος καταβάλλεται περιοδικά στον οφειλέτη, εφόσον αυτό υπερβαίνει τα 1.000 ευρώ.

Το 1/5 των καταβαλλόμενων ημερομισθίων.

Το 1/2 του εφάπαξ που καταβάλλεται από οποιοδήποτε ασφαλιστικό ταμείο, λόγω εξόδου από την υπηρεσία ή το επάγγελμα.

Έως και το 100% των ενοικίων των οποίων επίκειται η εισπράξη, εφό-

σον ο οφειλέτης δικαιούται να λαμβάνει τέτοια εισοδήματα.

Έως και το 100% των πάσης φύσεως αποζημιώσεων (π.χ. για απόλυση του οφειλέτη από την εργασία ή για ζημιά που υπέστη κάποιο ασφαλισμένο περιουσιακό στοιχείο του κ.λπ.)

Έως και το 100% των πάσης φύσεως εισπράξεων από πωλήσεις προϊόντων ή οποιονδήποτε άλλων πραγμάτων (π.χ. ακινήτων, ΙΧ αυτοκινήτων, σκαφών κ.λπ.).

Για οποιοδήποτε ποσό ληξιπρόθεσμου χρέους προς το Δημόσιο η Εφορία έχει δικαίωμα να κατάσχει ποσά από τις καταθέσεις του οφειλέτη στις τράπεζες. Εξαιρούνται τα ακόλουθα ποσά:

Μισθοί, συντάξεις και λοιπά βοηθήματα καταβαλλόμενα τακτικά από ασφαλιστικά ταμεία, εφόσον έχουν κατατεθεί σε έναν συγκεκρι-

μένο λογαριασμό μισθοδοσίας, ο οποίος έχει δηλωθεί ηλεκτρονικά από τον οφειλέτη, στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων του υπουργείου Οικονομικών. Στην περίπτωση αυτή ισχύει ακατάσχετο όριο 1.250 ευρώ.

Ορισμένα κοινωνικά επιδόματα, όπως το επίδομα ανεργίας που καταβάλλεται από τον ΟΑΕΔ, τα επιδόματα τέκνων και τα ειδικά επιδόματα τριτέκνων και πολυτέκνων, που καταβάλλονται από τον ΟΓΑ. Για να μην κατασχεθούν τα ποσά αυτά ενόσω βρίσκονται κατατεθειμένα σε τραπεζικό λογαριασμό του οφειλέτη, θα πρέπει να μην υπερβαίνουν τα 1.000 ευρώ και ο λογαριασμός στον οποίο έχουν κατατεθεί να έχει δηλωθεί ηλεκτρονικά από τον οφειλέτη ως ακατάσχετος.

ΔΕΚΟ-ΤΡΑΠΕΖΕΣ, ΟΑΕΕ ΚΑΙ ΕΤΑΑ

Τα παράθυρα για σύνταξη από **58,5** ετών

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΤΙΚΟΣ
kkatikos@e-typos.com

Παράθυρα για σύνταξη από 58,5 ετών κρύβουν τα νέα όρια ηλικίας για τους ασφαλισμένους σε Ταμεία ΔΕΚΟ-τραπεζών με 25 και 35 έτη. Σύνταξη από τα 60 παίρνουν οι ασφαλισμένοι σε ΟΑΕΕ και ΕΤΑΑ, αρκεί να συμπληρώσουν 35ετία έως το 2012 με πραγματικά ή πλασματικά έτη. Ανά Ταμείο οι προϋποθέσεις και τα όρια ηλικίας διαμορφώνονται ως εξής:

ΔΕΚΟ-τράπεζες

1 Γυναίκες με 25ετία. Με έναρξη ασφάλισης μέχρι το 1992 και ηλικία 55 ετών μέχρι το 2012, συνταξιοδοτούνται με μειωμένη από τα 56 και τα 57, εφόσον έχουν 25 χρόνια εργασίας και 500 ημέρες την τελευταία πενταετία πριν από την υποβολή της αίτησης. Όσες έκλεισαν τα 55 μέχρι το 2010 και είχαν 25ετία παίρνουν και πλήρη σύνταξη από τα 60. Οι γυναίκες που έκλεισαν τα 55 από το 2013 και μετά παίρνουν μειωμένη από τα 62 και πλήρη στα 67, εκτός αν στα 62 έχουν 40 χρόνια, οπότε βγαίνουν με πλήρη σύνταξη.

2 Μπότερες με ανήλικο. Με έναρξη ασφάλισης μέχρι το 1992 και ανήλικο τέκνο έως το 2012, κατοχυρώνουν τις ηλικίες των 50, 52 και 55 ετών για πλήρη σύνταξη και των 50 και 53 για μειωμένη, εφόσον στην ανηλικότητα του παιδιού είχαν και 25 χρόνια ασφάλισης. Όσες πιάνουν τις ηλικίες από

19/8/2015 και μετά αποχωρούν με τα νέα όρια συνταξιοδότησης Ασφαλισμένη με 25ετία το 2011 και ανήλικο που κλείνει τα 52 το 2016 βγαίνει στα 56,9 με πλήρη σύνταξη. Με ηλικία 52 το 2017 θα βγει στα 58,5 ή στα 60, αν πιάνει τα 52 το 2018. Η 25ετία, που είναι το κλειδί για σύνταξη, συμπληρώνεται και με πλασματικούς χρόνους.

3 Άνδρες - γυναίκες με 35ετία και ασφάλιση πριν από το 1983. Το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης αρχίζει από 58,6 ετών για όσους συμπλήρωσαν 35ετία από 19/8 μέχρι 31/12/2015. Και αυξάνεται ένα εξάμηνο κατ' έτος. Με 35ετία το 2016 σύνταξη στα 59, με 35ετία το 2017 σύνταξη στα 59,6, με 35ετία το 2018 σύνταξη στα 60 κ.ο.κ.

4 Υπάλληλοι με πρόσληψη από 1ης/1/1983 μέχρι 31/12/1992 θα πρέπει να έχουν 35ετία έως το 2012 για να αποφύγουν την έξοδο στα 62 με 40 χρόνια. Αν έχουν και έσομα πριν από το 1983 και έχουν περάσει τα 58 ή 60, συμφέρει να αναγνωρίζουν πλασματικό χρόνο για να συμπληρώσουν 35ετία το 2011 ή το 2012, ώστε να συνταξιοδοτηθούν άμεσα. Αναγνωρίζονται με εξαγορά 4 έτη (31+4=35) για το 2011 και 5 έτη (30+5=35) για το 2012.

5 Άνδρες με 25ετία έως το 2012 αποχωρούν με μειωμένη με αρχικό όριο το 60ό έτος. Αν η ηλικία των 60 ετών συμπληρωθεί από 19/8/2015 και μετά, τότε το όριο συνταξιοδότησης ανεβαίνει στα

60,11 το 2015, στα 61,9 το 2016 και στα 62 από το 2017 και μετά. Η έξοδος για πλήρη σύνταξη είναι στα 67, εκτός αν συμπληρώσουν 40 χρόνια για να αποχωρήσουν από τα 62.

ΟΑΕΕ

6 Οι όροι συνταξιοδότησης από τα 60 έως τα 62 προϋποθέτουν 35 χρόνια ασφάλισης έως το 2012 και 1 ή 2 επιπλέον (36 και 37) στην ηλικία που θα κάνουν αίτηση. Από 19/8/2015 και μετά το 60ό έτος αυξάνεται, κατά 3 μήνες κάθε χρόνο. Για παράδειγμα: Ηλικία 60 το 2016, σύνταξη στα 60,6, ηλικία 60 το 2017, σύνταξη στα 60,9 κ.ο.κ. Τα 35 έτη για το 2011 και το 2012 συμπληρώνονται και με αναγνωρίσεις 4 και 5 πλασματικών ετών αντίστοιχα. Αν δεν συμπληρωθούν, τότε παίρνουν σύνταξη στα 67. Αν είναι πρωτοασφαλισμένοι από 1ης/1/1993, παίρνουν και μειωμένη στο 62ο έτος.

ΕΤΑΑ

7 Οι άνδρες έχουν τις ίδιες προϋποθέσεις (35ετία έως το 2012 και αρχικό όριο το 60ό έτος) με τον ΟΑΕΕ. Οι γυναίκες με 35ετία έως το 2011 και το 2012 κατοχυρώνουν το 58ο και το 59ο έτος αντίστοιχα. Συνταξιοδοτούνται όμως από 19/8/2015 και μετά, με το όριο ηλικίας που ισχύει όταν κλείσουν τα 58 ή τα 59. Με 35ετία το 2011 και ηλικία 58 το 2016, σύνταξη στα 59, με ηλικία 58 το 2019, σύνταξη στα 60,6. Με 35ετία το 2012 και ηλικία 59 το 2017, σύνταξη στα 60,2, με ηλικία 59 το 2020, σύνταξη στα 61,3 κ.ο.κ.

8 Οι γυναίκες με 25 έτη στο ΤΣΜΕ-ΔΕ και στο Ταμείο Νομικών ή με 21,6 στο ΤΣΑΥ μέχρι 31/12/2010 βγαίνουν στη σύνταξη με το όριο ηλικίας που θα ισχύει όταν γίνουν 60 ετών. Αν το 60ό έτος συμπληρω-

νεται τέλος του 2015, η έξοδος είναι στα 60,11 ετών. Για το 2016 το όριο ηλικίας ανεβαίνει στα 61,9, το 2017 πάλι στα 62,8, το 2018 στα 63,6, το 2019 στα 64,5, το 2020 είναι 65,3 και από το 2022 στα 67. ■

ΣΥΝΤΑΞΗ ΑΠΟ ΤΑΜΕΙΑ ΔΕΚΟ-ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Πλήρης σύνταξη με 35ετία (ασφάλιση πριν από το 1983 άνδρες - γυναίκες)	
Έτος που συμπληρώνουν 35 χρόνια	Ηλικία συνταξιοδότησης
Εως 18/8/2015	Χωρίς όριο ηλικίας
Από 19/8/2015	58,6
2016	59
2017	59,6
2018	60
2019	60,6
2020	61
2021	61,6
2022	62

Πλήρης σύνταξη μπτέρων με ανήλικο και 25ετία έως το 2011	
Ηλικία 50 ή 52	Ηλικία συνταξιοδότησης
Εως 18/8/2015	50 - 52
Από 19/8/2015	55
2016	56,9
2017	58,5
2018	60,2
2019	61,1
2020	63,7
2021	65,3
2022	67

Πλήρης σύνταξη μπτέρων με ανήλικο και 25ετία το 2012	
Ηλικία 55	Ηλικία συνταξιοδότησης
Εως 18/8/2015	55
Εως 31/12/2015	56,6
2016	58
2017	59,6
2018	61
2019	62,6
2020	64
2021	65,6
2022	67

Μειωμένη σύνταξη με ανήλικο και 25ετία το 2012	
Ηλικία 53	Ηλικία συνταξιοδότησης
Εως 18/8/2015	55
Από 19/8/2015	56,6
2016	58
2017	59,6
2018	61
Από 1ης/1/2019	62

3. ΠΟΙΟΙ ΚΑΙ ΠΩΣ ΒΓΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

Μέσο: ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 07/08/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 07/08/2017

Σελίδα: 17

ΠΛΗΡΗΣ ΟΔΗΓΟΣ ΜΕ ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΤΑΜΕΙΑ

Σύνταξη με 11.100 (τα 10.500 στο 2012)		Πλήρης σύνταξη μιστέρων με 5.500 ένοσημο το 2011 (*)	
Ηλικία	Ηλικία συνταξιοδότης	Ηλικία	Ηλικία συνταξιοδότης
59 έως 18/8/2015	59	57 έως 18/8/2015	57
59 έως 31/12/2015	59,5	57 έως 31/12/2015	57,3
59 το 2016	59,9	57 το 2016	58,3
59 το 2017	60,2	57 το 2017	59,6
59 το 2018	60,6	57 το 2018	60,9
59 το 2019	60,11	57 το 2019	62
59 το 2020	61,3	57 το 2020	63,3
59 το 2021	61,7	57 το 2021	64,6
59 το 2022	62	57 το 2022	65,9
			67

ΠΟΙΟΙ ΚΑΙ ΠΩΣ βγαίνουν στη σύνταξη από **55** έως **62** ετών

Μετά την αύξηση των ορίων ηλικίας **ΣΕΛ. 2-5, 8**

18 2

ΑΣΦΑΛΙΣΗ

& ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

Δευτέρα 7 Αυγούστου 2017 ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

Του Γιάννη Ευαγγελίδη
jevangelidis@e-typos.com

Η ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ

ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ

Το πρόβλημα της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος δεν είναι σπερμιό. Εστώ και αν με τις τελευταίες νομοθετικές παρεμβάσεις επιτείνεται, και μάλιστα σε επικίνδυνο βαθμό, αντί να αμβλύνεται. Η περιβόητη ενοποίηση των ασφαλιστικών ταμείων υπό την ομπρέλα του ΕΦΚΑ λειτούργησε περισσότερο αρνητικά παρά θετικά, καθώς προκάλεσε μεγαλύτερες αβελτηρίες από αυτές που υπήρχαν στα Ταμεία που συνενώθηκαν.

Το φιάσκο με τον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης αναδεικνύει την παταγωδή αποτυχία της κυβέρνησης και του αρμόδιου υπουργείου Εργασίας, που δεν κατάφερε να οργανώσει και να διαχειριστεί την ενοποίηση των ασφαλιστικών ταμείων, μεγαλώνοντας τα βάρη για επαγγελματίες, μικρομεσαίους, συνταξιούχους και μισθωτούς.

Το θέμα με τα φουσκωμένα εκκαθαριστικά είναι σοβαρό. Δεν μπορεί όσοι έκαναν έναρξη επαγγέλματος μετά την 1η Ιανουαρίου 2017 να καλούνται να πληρώσουν εισφορές έξι μηνών, ακόμα και σε μία δόση, ούτε γιατροί, δικηγόροι και μηχανικοί να πρέπει να καταβάλουν συμπληρωματικές εισφορές εφάπαξ και επικουρικής ασφάλισης.

Η χαμηλή εισπραξιμότητα του ΕΦΚΑ, που φθάνει περίπου 60%-65%, ως προς τους 1,4 εκατ. ελευθεροεπαγγελματίες, αγρότες και επιστήμονες υπονομεύει το σύνολο των εσόδων. Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ κατάφερε και τα χαράτσια να αυξήσει και τα εισοδήματα να μειώσει, αλλά και τις μαύρες τρύπες να διογκώσει. Αντί να προστατεύσει τις συντάξεις, όπως υποσχόταν, τις περικόπησε δραστηρικά, ακόμα και για τους χαμηλοσυνταξιούχους, αυξάνοντας υπέρμετρα και τις ασφαλιστικές εισφορές και τους φόρους. Με αυτόν τον τρόπο όμως το ασφαλιστικό σύστημα δεν μπορεί πλέον να γίνει βιώσιμο ούτε με τη μείωση των συντάξεων ούτε με την αύξηση των ορίων ηλικίας. ■

ΤΙ ΙΣΧΥΕΙ ΓΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥΣ ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟ 1993 ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΤΑΜΕΙΑ

Ποιοι και πώς βγαίνουν στη σύνταξη από 55 έως 62 ετών με τα νέα όρια

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΤΙΚΟΣ
kkatikos@e-typos.com

Σύνταξη από 55 έως 62 ετών κλειδώνουν οι ασφαλισμένοι σε ΙΚΑ, Δημόσιο, ΟΑΕΕ, ΕΤΑΑ και Ταμεία ΔΕΚΟ-τραπεζών, μετά την αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης, αρκεί να έχουν συμπληρώσει από 15 έτη (για τη μειωμένη) έως και 40 έτη ασφάλισης για πλήρη πριν από τα 67.

Το ένθετο «Ασφάλιση και Συντάξεις» δημοσιεύει σήμερα έναν αποκαλυπτικό οδηγό με όλα τα βήματα για την έξοδο στη σύνταξη όσων έχουν ένασμη πριν ή μετά το 1993, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν σε κάθε Ταμείο.

ΙΚΑ «Κλειδιά» για την έξοδο στη σύνταξη ένασμη μέχρι το 2012 και πλασματικοί χρόνοι

Οι ασφαλισμένοι πριν από το 1992 στο ΙΚΑ κατοχυρώνουν την ηλικία συνταξιοδότησης ανάλογα με το χρόνο ασφάλισης που είχαν έως το 2012 ή μπορούν να τον συμπληρώσουν με εξαγορά πλασματικών ετών.

Από εκεί και μετά, παίζει ρόλο το πότε πιάσουν την ηλικία που κατοχυρώνουν.

Οι προϋποθέσεις για τα έτη ασφάλισης και τα όρια ηλικίας είναι:

1 Άνδρες και γυναίκες με 10.800 έως 11.100 ημέρες ασφάλισης. Από το συνολικό χρόνο, θα πρέπει να έχουν τις 10.500 ημέρες το 2011 ή το 2012. Οι ηλικίες που κατοχυρώνουν είναι 58 και 59. Ασφαλισμένοι με 10.500 ένασμη το 2012 (εκ των οποίων μέχρι 1.500 αναγνωρίζονται με πλασματικούς χρόνους, παιδικών στρατού, σπουδών, ανεργίας κ.λπ.) που κλείνει τα 59 το 2020 θα πάρει σύνταξη στα 61,3. Αν έχει τα 59 από 19/8/2015 έως το 2019, συνταξιοδοτείται από τα 59,5 έως 60,11 ετών.

2 Γυναίκες με 10.000 ημέρες ασφάλισης (33,3 έτη) έως το 2010, το 2011 και το 2012 κατοχυρώνουν για τα αντίστοιχα έτη τις ηλικίες των 57, 58 και 58,6 ετών για πλήρη σύνταξη και 55, 56 και 56,6 ετών για μειωμένη. Για παράδειγμα, εργαζόμενη που έχει τις 10.000 ημέρες το 2011 ή έχει 8.800 και εξα-

γοράζει άλλες 1.200 για να φτάσει στα 10.000 ένασμη το 2011 μπορεί να πάρει πλήρη με το όριο που θα ισχύει όταν κλείσει τα 58. Αν το 58ο έτος το συμπληρώνει το 2018, θα συνταξιοδοτηθεί με πλήρη στα 62,6 μήνες. Μπορεί όμως να βγει με μειωμένη ανάλογα με το πότε κλείνει τα 56. Αν τα έκλεισε το 2016, παίρνει μειωμένη στα 58,9 ετών.

3 Μπότερες με ανήλικο και 5.500 ημέρες έως το 2010 έχουν όριο 55 ετών για πλήρη σύνταξη και όσες το συμπληρώνουν από τις 19/8/2015 έως το 2019 αποκωρουν με τα νέα όρια ηλικίας, που είναι από 56,6 ετών έως 62,6 ετών. Για τη μειωμένη σύνταξη θα πρέπει να έχουν κλείσει το 50ο έτος μέχρι 18/8/2015. Αν κλείνουν τα 50 από 19/8/2015 και μετά, τότε το όριο ανεβαίνει στα 55

για το 2015, στα 56,9 για το 2016, στα 58,5 για το 2017, στα 60,2 για το 2018, στα 61,10 για το 2019 και στα 62 εφόσον κλείνουν το 50ο έτος από το 2020 και μετά.

4 Μπότερες με ανήλικο και 5.500 ημέρες το 2011 έχουν όριο ηλικίας για πλήρη σύνταξη το 57ο έτος. Όσες το συμπληρώσουν από 19/8/2015 μέχρι 2018 αποκωρουν σε ηλικίες από 58,3 έως 62 ετών, ενώ για μειωμένη ισχύει το 52ο έτος ως αρχικό όριο ηλικίας. Αν το 52ο έτος συμπληρωθεί από 19/8/2015 μέχρι το 2019, τότε το όριο συνταξιοδότησης για μειωμένη ανεβαίνει κατ' έτος στα 55 για το 2015, στα 56,9 το 2016, στα 58,5 το 2017, στα 60,2 το 2018, στα 61,10 το 2019 και στα 62 εφόσον κλείνουν το 52ο έτος από το 2020 και μετά.

5 Μπότερες με ανήλικο και 5.500 ημέρες το 2012 έχουν όριο ηλικίας για πλήρη σύνταξη το 60ο έτος. Οι περισσότερες ασφαλισμένες αυτής της κατηγορίας θα έχουν τα 60 μετά το 2022, που σημαίνει ότι η έξοδος με πλήρη σύνταξη είναι στα 67. Η μόνη εναλλακτική επιλογή είναι να πάρουν μειωμένη με το όριο που θα ισχύει όταν κλείσουν τα 55. Για παράδειγμα, ασφαλισμένη 55 ετών το 2017 θα πάρει μειωμένη στα 59,6 ετών, ενώ από το 2019 και μετά μειωμένη στα 62.

6 Άνδρες και γυναίκες με 4.500, 5.000, 7.000 ή 8.400 ημέρες ασφάλισης, είτε πριν είτε μετά το 2012, βγαίνουν στα 62 με μειωμένη σύνταξη και στα 67 με πλήρη. Στη μειωμένη χρειάζονται 100 ημέρες ασφάλισης κατ' έτος στην τελευ-

3. ΠΟΙΟΙ ΚΑΙ ΠΩΣ ΒΓΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

Μέσο: ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .07/08/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .07/08/2017

Σελίδα: 19

ταία πενταετία, δηλαδή από τα 57 έως τα 62, χρειάζονται απαραίτητα 100 ημέρες ασφάλισης κάθε χρόνο. Αν η πενταετία των 100 ενσήμων συμπληρώνεται στα 63, τότε σε αυτή την ηλικία θα μπορέσουν να υποβάλουν αίτηση. Στις 100 ημέρες μετρούν και η ανεργία και το διάστημα ασθενείας.

7 Άνδρες που συμπληρώνουν 10.000 ημέρες ασφάλισης έως το 2012 (με εργασία και πλασματικά έτη αν έχουν 8.800 ημέρες το 2011 και 8.500 ημέρες το 2012) βγαίνουν με μειωμένη σε ηλικίες από 60,11 έως 62 ετών, αρκεί να έχουν την τελευταία πενταετία 100 ημέρες ασφάλισης ανά έτος. Στην περίπτωση αυτή συμφέρει περισσότερο να αναγνωρίσουν χρόνο ασφάλισης για να φτάσουν στα 10.000 έσοχα, γιατί παίρνουν πλήρη με αρχικό όριο 62, 63 ή 63,6 ετών. Για παράδειγμα, ασφαλισμένος με 10.000 ημέρες

το 2011 (εξαγοράζονται έως 1.200 ημέρες) κατοχυρώνει για πλήρη σύνταξη το 63ο έτος και το 63ο και 6 μήνες αν οι 10.000 ημέρες συμπληρώνονται το 2012 (εξαγοράζονται 1.500 ημέρες για να συμπληρωθούν οι 10.000). Αν έκλεισε τα 63,6 το 2016, τότε θα πάρει πλήρη στα 64,5. Αν είχε τις 10.000 ημέρες το 2011, τότε παίρνει πλήρη στα 64. Αν κλείνει τα 63 ή τα 63,6 το 2018, θα πάρει πλήρη στα 65 ή στα 65,3. Σε κάθε περίπτωση, θα μπορεί να αποχωρήσει και με μειωμένη από τα 60,11.

8 Γυναίκες που έκλεισαν το 55ο έτος το 2011 και το 2012 παίρνουν μειωμένη με 4.500 ημέρες ασφάλισης από τα 56 και τα 57. Θα πρέπει να έχουν 100 ημέρες ανά έτος στην πενταετία που προηγείται της αίτησης. Για πλήρη θα πρέπει να είχαν κλείσει το 60ο έτος μέχρι το 2012, ώστε να έχουν θεμελιωμένο

δικαίωμα αποχώρησης στα 61 και τα 62. Αν το 55ο έτος ή το 60ο συμπληρωθούν από το 2013 και μετά, τότε παίρνουν μειωμένη με 15 έτη στα 62 και πλήρη στα 67 με τα ίδια και ελάχιστον έτη ασφάλισης. Για παράδειγμα, ασφαλισμένη 55 ετών το 2012 παίρνει μειωμένη από τα 57, εφόσον στα 57 της έχει 4.500 έσοχα τουλάχιστον και από αυτά τα 100 κάθε χρόνο την τελευταία πενταετία, δηλαδή από τα 52 έως τα 57. Αν όμως τα 100 συνεχόμενα έσοχα συμπληρώνονται από το 2014 έως το 2019, δηλαδή από τα 57 έως τα 62, τότε η ασφαλισμένη θα συνταξιοδοτηθεί στα 62, γιατί τότε θα έχει και τα 100 έσοχα ανά έτος την τελευταία πενταετία. Όσες γυναίκες συμπληρώνουν το 55ο έτος από το 2013 και μετά (με ασφάλιση πριν ή μετά το 1993) παίρνουν μειωμένη στα 62 και πλήρη στα 67, εκτός αν έχουν 40 χρόνια για πλήρη στο 62ο έτος. ■

■ ΝΕΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΜΕ ΕΝΣΗΜΑ ΜΕΤΑ ΤΟ 1993

Χρειάζονται 40 έτη, εκ των οποίων τα 7 με αναγνωρίσει χρόνο σπουδών, παιδιών, ανεργίας, για να πάρουν πλήρη σύνταξη στα 62. Αν δεν έχουν 40 έτη, βγαίνουν στα 67 με πλήρη ή στα 62 με μειωμένη σύνταξη. Στα βαρέα η έξοδος είναι στο 62ο έτος με πλήρη σύνταξη και με συνολικό χρόνο 4.500 ημερών ασφάλισης, εκ των οποίων 3.375 στα βαρέα.

Σύνταξη με 10.800 έσοχα (τα 10.500 στο 2011)	
Ηλικία	Ηλικία συνταξιοδότησης
58 έως 18/8/2015	58
58 έως 31/12/2015	58,6
58 το 2016	59
58 το 2017	59,6
58 το 2018	60
58 το 2019	60,6
58 το 2020	61
58 το 2021	61,6
58 το 2022	62

Σύνταξη με 11.100 (τα 10.500 στο 2012)	
Ηλικία	Ηλικία συνταξιοδότησης
59 έως 18/8/2015	59
59 έως 31/12/2015	59,5
59 το 2016	59,9
59 το 2017	60,2
59 το 2018	60,6
59 το 2019	60,11
59 το 2020	61,3
59 το 2021	61,8
59 το 2022	62

Πλήρης σύνταξη μπτέρων με 5.500 έσοχα το 2010 (*)	
Ηλικία	Ηλικία συνταξιοδότησης
55 έως 18/8/2015	55
55 έως 31/12/2015	56,6
55 το 2016	58
55 το 2017	59,6
55 το 2018	61
55 το 2019	62,6
55 το 2020	64
55 το 2021	65,6
55 το 2022	67

Πλήρης σύνταξη μπτέρων με 5.500 έσοχα το 2011 (*)	
Ηλικία	Ηλικία συνταξιοδότησης
57 έως 18/8/2015	57
57 έως 31/12/2015	58,3
57 το 2016	59,6
57 το 2017	60,9
57 το 2018	62
57 το 2019	63,3
57 το 2020	64,6
57 το 2021	65,9
57 το 2022	67

Μειωμένη σύνταξη μπτέρων με 5.500 έσοχα έως το 2011 (*)	
Ηλικία	Ηλικία συνταξιοδότησης
50 ή 52 έως 18/8/2015	50 ή 52
50 ή 52 έως 31/12/2015	55
50 ή 52 το 2016	56,9
50 ή 52 το 2017	58,5
50 ή 52 το 2018	60,2
50 ή 52 το 2019	61,10
50 ή 52 από 1/1/2020	62

Σύνταξη γυναικών με 10.400 έσοχα (τα 10.000 στο 2011)	
Πλήρης με ηλικία 58 ετών	Ηλικία συνταξιοδότησης
Εως 18/8/2015	58
Εως 31/12/2015	59,2
2016	60,3
2017	61,5
2018	62,6
2019	63,8
2020	64,9
2021	65,11
2022	67

Σύνταξη γυναικών με 10.400 έσοχα (τα 10.000 στο 2011)	
Μειωμένη με ηλικία 56 ετών	Ηλικία συνταξιοδότησης
Εως 18/8/2015	56
Εως 31/12/2015	57,5
2016	58,9
2017	60,2
2018	61,6
Από 1/1/2019	62

Σύνταξη γυναικών με 10.800 έσοχα (τα 10.000 στο 2012)	
Πλήρης με ηλικία 58,6 ετών	Ηλικία συνταξιοδότησης
Εως 18/8/2015	58,5
Εως 31/12/2015	59,7
2016	60,8
2017	61,8
2018	62,9
2019	63,10
2020	64,11
2021	65,11
2022	67

Σύνταξη γυναικών με 10.800 έσοχα (τα 10.000 στο 2012)	
Μειωμένη με ηλικία 56,6 ετών	Ηλικία συνταξιοδότησης
Εως 18/8/2015	56,6
Εως 31/12/2015	57,10
2016	59,2
2017	60,5
2018	61,9
Από 1ης/1/2019	62

Πότε συμπληρώνουν τις ηλικίες των 62, 63, 63,6 ετών	Ηλικία συνταξιοδότησης		
	Για το 2010 αρχικό όριο 62 ετών	Για το 2011 αρχικό όριο 63 ετών	Για το 2012 αρχικό όριο 63,6 ετών
Εως 18/8/2015	62	63	63,6
Εως 31/12/2015	62,8	63,6	63,11
2016	63,3	64	64,5
2017	63,11	64,6	64,10
2018	64,6	65	65,3
2019	65,2	65,6	65,8
2020	65,9	66	66,2
2021	66,5	66,6	66,7
2022	67	67	67

*) 5.300 ημέρες ασφάλισης μαζί με συνολικά για μειωμένη και πλήρη σύνταξη

ΟΙ 12 ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΟΛΑΒΑΙΝΟΥΝ ΝΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΟΥΝ ΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΕΝΤΟΣ 5ΕΤΙΑΣ

Πλήρης σύνταξη από το Δημόσιο με 25, 35 και 37 έτη ασφάλισης

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΤΙΚΟΣ
kkatikos@e-typos.com

Σύνταξη με 25ετία, με 35ετία και με 37ετία παίρνουν οι δημόσιοι υπάλληλοι. Για κάθε περίπτωση έχουν διαφορετικά όρια ηλικίας. Στο Δημόσιο ισχύουν 12 διατάξεις με τα παράθυρα που προλαβαίνουν να αξιοποιήσουν οι ασφαλισμένοι εντός της επόμενης 5ετίας για να πάρουν πλήρη σύνταξη από τα 57,8 έως 62 ετών με 25, 35, 37 και 40 έτη.

Πιο ευνοϊκές είναι οι προϋποθέσεις για τους γονείς με ανήλικο, αλλά και για όσους έχουν ένσημα πριν από το 1983 ακόμη και αν προσλήφθηκαν στο Δημόσιο αργότερα.

Οι προϋποθέσεις για τη σύνταξη των δημοσίων υπαλλήλων ανάλογα με την ημερομηνία ασφάλισης και πρόσληψής τους είναι:

Πρόσληψη πριν από το 1983:

1 Με 35 έτη (άνδρες και γυναίκες) από 19/8/2015 και μετά, βγαίνουν με το όριο ηλικίας που ισχύει τη χρονιά που συμπληρώνουν και το 58ο έτος. Για παράδειγμα, με 35ετία μετά τις 19/8/2015 σύνταξη στα 58,6, με 35ετία το 2016 σύνταξη στα 59, με 35ετία το 2017 σύνταξη στα 59,6, με 35ετία το 2018 σύνταξη στα 60, με 35ετία το 2019 σύνταξη στα 60,6, με 35ετία το 2020 σύνταξη στα 61, με 35ετία το 2021 σύνταξη στα 61,6 και με 35ετία το 2022 σύνταξη στα 62, αλλά με 40 έτη συνολικό χρόνο ασφάλισης.

2 Γυναίκες με 25ετία έως το 2010: Βγαίνουν με πλήρη στα 60 και μειωμένη στα 55. Αν η ηλικία των 55 συμπληρώνεται μετά τις 19/8/2015, τότε τα όρια ηλικίας για μειωμένη ανεβαίνουν στα 56,6, από 19/8 μέχρι 31/12/2015, στα 58,9 για όσες κλείνουν τα 55 το 2016, στα 60,2 το 2017, στα 61,6 το 2018 και στα 62 για μειωμένη σύνταξη για όσες κλείνουν το 55ο έτος από το 2019 και μετά. Για πλήρη σύνταξη θα πρέπει να έχουν συμπληρώσει το 60ό έτος που αυξάνεται από 19/8/2015 και μετά. Για παράδειγμα, με το 60ό έτος συμπληρωμένο το 2017 σύνταξη στα 62,8. Με το 60ό έτος το 2018 σύνταξη στα 63,6, με λιγότερα από 35 έτη.

3 Άνδρες με 25ετία έως το 2010: Στα 60 μειωμένη και στα 65 πλήρη, εφόσον μέχρι 18/8/2015 έχουν την απαιτούμενη ηλικία. Αν τα 60 ή 65 συμπληρώνονται από 19/8/2015 και μετά, τότε για τη μειωμένη σύνταξη το όριο ανεβαίνει στα 62 από το 2017, ενώ για την πλήρη τα 65 πάνε σταδιακά στα 67 από το 2022 και μετά.

4 Γυναίκες με ανήλικο παιδί στη 15ετία. Βγαίνουν μόλις συμπληρώσουν 24,6 έτη υπηρεσίας χωρίς όριο ηλικίας. Οι περισσότερες αυτής της κατηγορίας έχουν θεμελιωμένο δικαίωμα και αποχωρούν οποτεδήποτε.

Πρόσληψη μετά το 1983 και 25ετία έως το 2010

5 Άνδρες και γυναίκες με 25ετία έως το 2010 και συνολικό χρόνο 37 έτη από 19/8/2015 και μετά έχουν όριο ηλικίας που καθορίζεται από το 55ο έτος. Για παράδειγμα, ασφαλισμένος με 37 χρόνια το 2017 θα συνταξιοδοτηθεί στα 57,8. Αν το 2016 ήταν 58, τότε έχει θεμελιωμένο δικαίωμα και αποχωρεί αφού συμπληρώσει τα 37 το 2017. Με 37 έτη το 2019 και συμπληρωμένο το 55ο έτος, το όριο συνταξιοδότησης είναι 59,6 ετών. Το 2020 είναι 60,2 ετών και από το 2022 πάει στα 62.

6 Άνδρες και γυναίκες με 25ετία έως το 2010 και συνολικά 35 στην έξοδο: Το όριο συνταξιοδότησης καθορίζεται το έτος που έχουν συμπληρώσει και την ηλικία των 58 και τα 35 χρόνια ασφάλισης. Για παράδειγμα: 35 χρόνια το 2016 και 58 το 2017, σύνταξη στα 59,6. Αν έρθουν πρώτα τα 58 και μετά τα 35, τότε πάλι το όριο καθορίζεται ανάλογα με το έτος που ο ασφαλισμένος έχει αθροιστικά τα 35 και τα 58. Αν, λοιπόν, έχει τα 58 το 2015, αλλά τα 35 έτη το 2018, θα βγει στη σύνταξη στα 60.

7 Μπότερες με ανήλικο τέκνο και 25ετία έως το 2010: Αποχωρούν από τα 55, εφόσον κλείνουν το 50ό έτος από 19/8 μέχρι 31/12/2015. Με το 50ό έτος συμπληρωμένο το 2016, σύνταξη στα 56,9, για το 2017 σύνταξη στα 58,5, για το 2018 σύνταξη στα 60,2 κ.ο.κ.

Πρόσληψη μετά το 1983 με 25ετία το 2011 και το 2012

8 Με 25ετία το 2011 κατοχυρώνουν το 58ο έτος και χρειάζονται συνολικά 36 έτη στη συνταξιοδότηση. Το όριο ηλικίας αυξάνεται από 19/8/2015. Στα 36 έτη συνυπολογίζονται μέχρι 4 πλασματικά και επιπλέον 1 έτος για ένα παιδί, 2 για το δεύτερο και 2 για το τρίτο και κάθε επόμενο αλλά ο πλασματικός χρόνος δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 5 έτη. Ασφαλισμένος που κλείνει τα 58 το 2016, αλλά θα έχει τα 36 έτη το 2021, μπορεί να αναγνωρίσει 4 χρόνια από σπουδές, στρατό κ.λπ. συν 1 έτος λόγω παιδιού και έτσι να συμπληρώσει τα 36 το 2016, οπότε συνταξιοδοτείται μόλις γίνει 59 ετών. Ο κάθε μήνας αναγνώρισης με αίτηση μέχρι τέλος

3. ΠΟΙΟΙ ΚΑΙ ΠΩΣ ΒΓΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

Μέσο: ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .07/08/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .07/08/2017

Σελίδα: 21

του 2016 στοίχιζε 6,67% του μισθού, ενώ για το 2017 θα είναι 10%, γιατί οι ασφαλισμένοι θα καταβάλουν το 6,67%, που είναι η εισφορά εργαζομένου, και το 3,33%, που είναι η εισφορά του εργοδότη Δημοσίου. Η εισφορά Δημοσίου ανεβαίνει σταδιακά στο 13,33% έως το 2020.

9 Με 25ετία το 2012 κατοχυρώνουν το 59ο έτος με 37 έτη συνολικά. Το όριο ηλικίας από τις 19/8 και μετά αυξάνεται κατά 4 ή 5 μήνες κάθε χρόνο και καθορίζεται όταν οι ασφαλισμένοι έχουν και τα 59 και τα 37 έτη. Ασφαλισμένοι που έχει 34 έτη το 2019 και γίνεται 59 ετών μπορεί να αναγνωρίσει 3 έτη που του δίνει ο νόμος από στρατό, σπουδές, παιδιά, ώστε να συμπληρώσει τα 37 και να κλειδώσει σύνταξη στα 60,11. Αλλιώς, θα έχει τα 37 μετά το 2022 και θα χρειαστεί επιπλέον 3-χρόνια, για να πάρει σύνταξη στα 62 με 40 έτη.

10 Με 25ετία το 2011 υπάρχει μειωμένη αλλά και πλήρης σύνταξη για όσους δεν συμπληρώνουν 36 έτη. Το όριο ηλικίας είναι το 56ο έτος για άνδρες και γυναίκες και αυξάνεται για όσους το συμπληρώνουν από 19/8/2015 και μετά. Οι ασφαλισμένοι που έκλεισαν τα 56 έως 31/12/2015 θα πάρουν μειωμένη στα 57,5 ή στα 58,9 αν είναι 56 το 2016, στα 60,2 αν κλείνουν τα 56 το 2017, στα

61,6 αν κλείνουν τα 56 το 2018 και στα 62 από το 2019 και μετά. Για πλήρη σύνταξη με 25ετία το 2011, τα όρια καθορίζονται από τη χρονιά που θα γίνουν 61 ετών. Για παράδειγμα, με 29 χρόνια το 2017 και ηλικία 56 μειωμένη στα 60,2. Πλήρης σύνταξη με το όριο ηλικίας που θα ισχύει όταν συμπληρωθεί το 61ο έτος, δηλαδή στο 67ο έτος, γιατί το 61ο συμπληρώνεται το 2022, που πλέον η έξοδος χωρίς 40 χρόνια είναι στα 67.

11 Με 25ετία το 2012, τα όρια ηλικίας για μειωμένη και πλήρη σύνταξη είναι 58 και 63 ετών αντίστοιχα και αυξάνονται για όσους πιάνουν τις ηλικίες αυτές από 19/8/2015 και μετά. Για παράδειγμα, ασφαλισμένος με 31 έτη το 2017 και ηλικία 58 ετών μπορεί να πάρει μειωμένη στα 61,5. Εκεί όμως εναλλακτική να βγει με πλήρη σύνταξη αναγνωρίζοντας 6 έτη, ώστε να συμπληρώσει 37 έτη και να αποχωρήσει με το όριο που ισχύει όταν κλείσει το 59ο έτος, δηλαδή στα 60,6.

12 Γονείς με ανήλικο τέκνο και με 25ετία τα έτη 2011 και 2012. Είναι όριο ηλικίας για σύνταξη τα 52 και τα 55. Αν πιάνουν τις ηλικίες αυτές από 19/8/2015 μέχρι το 2017, αποχωρούν σε ηλικίες από 55 έως 59,5 ετών. Ενώ όσοι κλείσουν τα 52 ή τα 55 από το 2018 έως το 2022, βγαίνουν στη σύνταξη από 60,2 έως 67 ετών. ■

ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ ΑΛΛΑ ΜΕ 25ΕΤΙΑ ΜΕΤΑ ΤΟ 2013

Στην περίπτωση αυτή τα όρια ηλικίας αυξάνονται για όλους, παλαιούς μέχρι το 1992 και νέους μετά το 1993 ασφαλισμένους. Οι μεν παλαιοί, αν δεν μπορούν να αναγνωρίσουν πλασματικά έτη για να έχουν 25ετία πριν από το 2013, θα συνταξιοδοτηθούν αναγκαστικά όπως οι νέοι μετά το 1993, δηλαδή στα 62 για μειωμένη και 67 για πλήρη, εκτός αν έχουν 40 έτη ασφάλισης, οπότε στα 62 παίρνουν πλήρη.

ΣΥΝΤΑΞΗ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Μειωμένη με 25ετία

25ετία το 2010 (γυναίκες)	
Ηλικία 55	Ηλικία συνταξιοδότησης
Εως 18/8/2015	55
Εως 31/12/2015	56,6
2016	58
2017	59,6
2018	61
Από 1ης/1/2019	62

25ετία το 2011 (άνδρες - γυναίκες)	
Ηλικία 56	Ηλικία συνταξιοδότησης
Εως 18/8/2015	56
Εως 31/12/2015	57,5
2016	58,9
2017	60,2
2018	61,6
Από 1ης/1/2019	62

25ετία το 2012 (άνδρες - γυναίκες)	
Ηλικία 58	Ηλικία συνταξιοδότησης
Εως 18/8/2015	58
Εως 31/12/2015	59,2
2016	60,3
2017	61,5
Από 1ης/1/2018	62

Γονείς με ανήλικο

25 χρόνια το 2011 και ανήλικο τέκνο οποτεδήποτε	
Ηλικία ασφαλισμένων 52	Ηλικία συνταξιοδότησης
Εως 18/8/2015	52
Εως 31/12/2015	55
2016	56,9
2017	58,5
2018	60,2
2019	61,1
2020	63,7
2021	65,3
2022	67

Πλήρης με 35ετία και με 37 έτη

25 χρόνια έως το 2011 και 35 ή 36 στα 58	
Έτος που υπάρχουν τα 35 ή 36 χρόνια και η ηλικία των 58	Όριο ηλικίας συνταξιοδότησης
Εως 18/8/2015	58
Εως 31/12/2015	58,6
2016	59
2017	59,6
2018	60
2019	60,6
2020	61
2021	61,6
2022	62 (με 40 χρόνια)

25 χρόνια το 2012 και 37 στην ηλικία των 59 ετών	
Έτος που υπάρχουν τα 37 χρόνια και η ηλικία 59	Όριο ηλικίας συνταξιοδότησης
Εως 18/8/2015	59
Εως 31/12/2015	59,5
2016	59,9
2017	60,2
2018	60,6
2019	60,11
2020	61,3
2021	61,8
2022	62 (με 40 χρόνια)

25ετία έως το 2010 και 37 χρόνια συνολικά	
Έτος που συμπληρώνουν 37 χρόνια	Όριο ηλικίας συνταξιοδότησης
Εως 18/8/2015	Χωρίς όριο ηλικίας
Εως 31/12/2015	55,11
2016	56,9
2017	57,8
2018	58,6
2019	59,5
2020	60,3
2021	61,2
2022	62 (με 40 χρόνια)

25 χρόνια το 2012 και ανήλικο τέκνο οποτεδήποτε	
Ηλικία ασφαλισμένων 55	Ηλικία συνταξιοδότησης
Εως 18/8/2015	55
Εως 31/12/2015	56,6
2016	58
2017	59,6
2018	61
2019	62,6
2020	64
2021	65,6
2022	67

4. ΔΕΗ ΣΗΜΕΡΑ Η ΚΡΙΣΙΜΗ ΗΜΕΡΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΥΞΗΣΕΙΣ

Μέσο: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 07/08/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 07/08/2017

Σελίδα: 6

Αλχημείες για να γλιτώσουν νέες αυξήσεις

Τα σενάρια σε ΡΑΕ - υπ. Περιβάλλοντος για τις χρεώσεις της ΔΕΗ! «Κόβουν» και τους δικαιούχους Κοινωνικού Τιμολογίου

Ρεπορτάζ
Φώτης Κόλλιας
dimokratia@dimokratianews.gr

Να τετραγωνίσουν τον κύκλο θα επιχειρήσουν, κατά πάσα πιθανότητα σήμερα, η διοίκηση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ) και η ηγεσία του υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ), ώστε να μην υπάρξουν αυξήσεις στα τιμολόγια της ΔΕΗ.

Σύμφωνα με πληροφορίες, εξετάζονται διάφορα σενάρια για να μην αυξηθούν οι λογαριασμοί του ηλεκτρικού ρεύματος από την κάλυψη του κόστους των Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ) με το οποίο επιβαρύνθηκε η ΔΕΗ την περίοδο 2012-2015. Παρά το γεγονός ότι οι απαιτήσεις της ΔΕΗ δεν έγιναν πλήρως αποδεκτές από τη ΡΑΕ και περιορίζονται σε 370.000.000 ευρώ (από 730.000.000 ευρώ), οι αυξήσεις στα τιμολόγια είναι αναπόφευκτες, αν δεν βρεθεί άλλη λύση.

Ετσι, σύμφωνα με πληροφορίες, εξετάζεται μεταξύ άλλων και η μείωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα που καταναλώνουν οι μονάδες της ΔΕΗ στα νησιά. Έτσι το κόστος των θερμικών σταθμών θα περιοριστεί και θα μπορεί η ΔΕΗ να αντισταθμίσει τις αυξήσεις στους λογαριασμούς.

Πρόκειται, πάντως, για πρόταση που δεν είναι γνωστό αν θα εγκριθεί και από τους δανειστές.

Στην περίπτωση που δεν γίνει δεκτή, τότε πάει περίπατο το σχέδιο αποτροπής των αυξήσεων και πρέπει να αναζητηθεί άλλη φόρμουλα. Στο υπουργείο Ενέργειας έχουν εξετάσει και την πληρωμή του ποσού των 370.000.000 ευρώ που πρέπει να λάβει η ΔΕΗ σε βόθρος χρόνου, ώστε και οι αυξήσεις στα τιμολόγια να είναι μικρότερες, αφού θα κατανεμηθούν σε περισσότερα χρόνια.

Φόρμουλα

Ταυτόχρονα με τις αλλαγές ώστε να αποφευχθούν (αν το δεχθούν οι δανειστές...) οι αυξήσεις στους λογαριασμούς της ΔΕΗ έρχονται και αλλαγές στο Κοινωνικό Οικιακό Τιμολόγιο (ΚΟΤ). Όλα δείχνουν ότι αναζητείται φόρμουλα για να περιοριστεί ο αριθμός των δικαιούχων. Κάποιοι, μάλιστα, προτείνουν να ενταχθεί στα εισοδηματικά και κοινωνικά κριτήρια και η κατοχή αυτοκινήτου!

Στη ΡΑΕ θεωρούν ότι ο σημερινός αριθμός δικαιούχων του ΚΟΤ είναι υπερβολικός. Στελέχη που παρακολουθούν την υπόθεση υποστηρίζουν ότι στην Ελλάδα οι δικαιούχοι ΚΟΤ ανέρχονται σε 692.335, όταν στη χώρα υπάρχουν 4.500.000 οικιακές συνδέ-

ΡΑΕ και υπ. Περιβάλλοντος εξετάζουν διάφορους τρόπους ώστε οι λογαριασμοί της ΔΕΗ να μην καλύψουν το κόστος των Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας

σεις (15%), ενώ για παράδειγμα η Ισπανία διαθέτει 1.000.000 δικαιούχους ΚΟΤ σε 18.000.000 οικιακές συνδέσεις (5%).

Με τα νέα, πιο αυστηρά κριτήρια θεωρείται ότι θα εντάσσονται στο ΚΟΤ τα νοικοκυριά που πραγματικά το δικαιούνται, με ταυτόχρονη χορήγηση περαιτέρω δωρεάν κατανάλωσης σε ευάλωτες

κατηγορίες, όπως είναι οι πολύτιμοι. Τέλος αλλάζουν και οι κλιμακικές χρεώσεις των ΥΚΩ, ώστε να μην επαναληφθεί το φαινόμενο των υπερβολικών επιβαρύνσεων του φετινού χειμώνα. Πιθανώς θα εφαρμοστούν τρεις κλιμακικές, αλλά το σημαντικότερο είναι ότι η χρέωση θα γίνεται μόνο με βάση την υπερβάλλουσα κατανά-

λωση ανά κλίμακα και όχι για όλες τις κλιμακώσεις, όπως ισχύει σήμερα. Επίσης εξετάζεται η επιβολή επιβαρύνσης μόλις ένα ευρώ και στις χαμηλές καταναλώσεις (έως 1.600 κιλοβατώρες). Στην κατηγορία αυτή υπολογίζεται ότι υπάρχει περίπου το 28% των καταναλωτών, που αφορά κυρίως κλειστά σπίτια και εξοχικά.

Τεκνοθεσίες από ομόφυλα ζευγάρια ζητά η Κουμουνδούρου!

Μετά τη σημαία και την προσευχή στο στόχαστρο του ΣΥΡΙΖΑ μπαίνει και η πατροπαράδοτη οικογένεια

Μετωπική επίθεση στις παραδοσιακές αρχές και τις αξίες και στον ιστό της ελληνικής κοινωνίας φαίνεται ότι έχει αποφασίσει ο κομματικός μηχανισμός του ΣΥΡΙΖΑ. Το σχέδιο που χτυπά στον πυρήνα της συγκρότησης του έθνους υλοποιείται σταδιακά αλλά αποφασιστικά. Μετά την απόφαση της κυβέρνησης μέσω Προεδρικού Διατάγματος να αποδίδεται η ελληνική σημαία μέσω κλήρωσης και όχι στους αριστεύοντες μαθητές, έρχεται να «χτυπήσει» η Κ.Ε. του ΣΥΡΙΖΑ επαναφέροντας το θέμα του πολιτικού γάμου των ομοφυλοφίλων και του δικαιώματος της τεκνοθεσίας για τα ομόφυλα ζευγάρια. Η πρόσφατη απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής του ΣΥΡΙΖΑ κάνει σαφές ότι επιλέγει νέο μέτωπο σύγκρουσης με την κοινωνία, την οικογένεια και την Εκκλησία.

«Είναι πλέον ώριμο να προχωρήσουμε και σε τομείς όπως ο πολιτικός γάμος των ομοφυλοφίλων και το δικαίωμα των ομόφυλων ζευγαριών στην τεκνοθεσία» αναφέρει η Πολιτική Απόφαση της Κ.Ε. του ΣΥΡΙΖΑ που πραγματοποιήθηκε στις 28 και τις 29 Ιουλίου (αλλά δημοσιοποιήθηκε την Παρασκευή

το βράδυ), με θέμα τη διεθνή οικονομική και πολιτική συγχυρία, τους άξονες του πολιτικού σχεδίου του ΣΥΡΙΖΑ για την επόμενη περίοδο και τη στρατηγική πολιτική μακράς πνοής του κόμματος. Η απόφαση του κορυφαίου κομματικού οργάνου αναφέρει επίσης: «Είναι αναγκαίο μεταξύ άλλων να επανεξετάσουμε το θέμα σχέσεων κράτους και Εκκλησίας»...

Η συνέχεια

Μετά την κυβερνητική απόφαση για τα δημοτικά σχολεία, όπου θα δίδεται η σημαία μόνο στους τυχερούς της κλήρωσης και όχι στους άριστους μαθητές, ακολούθησαν η κατάργηση της έπαφσης της σημαίας αλλά και η προσπάθεια για κατάργηση της προσευχής στα σχολεία, η οποία όμως αποτράπηκε μετά τις παρατηρήσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας και την παρέμβαση του ίδιου του Προκόπη Παυλόπουλου. Τώρα έρχεται το τρίτο χτύπημα, με το οποίο ο κομματικός μηχανισμός του ΣΥΡΙΖΑ θέτει στην κυβερνητική ατζέντα τον πολιτικό γάμο των ομοφυλοφίλων (μετά την ψήφιση του συμφώνου συμβίωσης από τον ΣΥΡΙΖΑ), αλλά και την τεκνοθεσία από ομόφυλα ζευγάρια!

Παράλληλα, η Κουμουνδού-

Από την ομιλία Τσίπρα στην πρόσφατη συνεδρίαση της Κεντρικής Επιτροπής του ΣΥΡΙΖΑ. Ενθετή: Το πρωτοσέλιδο της «δημοκρατίας» στις 3 Αυγούστου 2017 για την επιλογή σηματοφόρων με κλήρωση

ρου συνεχίζει να φλερτάρει με... επικίνδυνα μονοπάτια, αφού στην ίδια ενότητα της απόφασης με τίτλο «Ελευθερίες - Δικαιώματα - Δημοκρατία» δηλώνει την πρόθεση του κόμματος να αλλάξει ο τρομόμοδος «στην κατεύθυνση τόσο της ενίσχυσης της προστασίας των ατομι-

κών δικαιωμάτων και ελευθεριών όσο και των εγγυήσεων ασφαλείας», ενώ τάσσεται και στο πλευρό της Ηριάννας (ο.σ.α: καιαδικασμένη για συμμετοχή στους Πυρήνες της Φωτιάς) μαζί με πλήθος διανοούμενων, ανθρώπων του πολιτισμού και του αθλητισμού. Βέβαια, στο

κείμενο υπάρχει και το στοιχείο της αυτοκριτικής, αφού επισημαίνεται πως «γι' αυτή του τη στάση ο ΣΥΡΙΖΑ κατηγορήθηκε από τους πολιτικούς του ανηπάλους για διπλή παρέμβαση στη Δικαιοσύνη, με κατηγορίες για ανοχή στην ανωμαλία και την τρομοκρατία».

Επικουρικές Κομμένες και απροσδιόριστες

ΤΟΥ ΗΛΙΑ ΓΕΩΡΓΑΚΗ

Από την 1η Ιανουαρίου 2015 και μετά έχουν υποβληθεί περίπου 75.000 αιτήσεις καταβολής επικουρικής σύνταξης. Μέχρι σήμερα κανείς δεν γνωρίζει ούτε πότε θα εκδοθούν ούτε πώς θα υπολογιστεί η σύνταξη, καθώς ακόμη δεν έχει βρεθεί ο απαιτούμενος μαθηματικός τύπος. Η Ελληνική Στατιστική Αρχή έχει κάνει γνωστό ότι δεν είναι δυνατή η συλλογή των απαιτούμενων ειδικών δημογραφικών δεικτών και των προβλεπόμενων μεταβλητών που ζητούνται για την έκδοση του συγκεκριμένου μαθηματικού τύπου.

Από την πλευρά του, το υπουργείο Εργασίας δεν έχει προβεί σε κάποια αλλαγή και η διοίκηση του ΕΤΕΑΕΠ έχει ενημερώσει τον ΕΦΚΑ πως μέχρι να υπάρξει δεν είναι δυνατή η έκδοση των επικουρικών συντάξεων από 1/1/2015 και μετά.

Μάλιστα, με πρόσφατη εγκύκλιο του το υπουργείο Εργασίας ακυρώνει όλες επικουρικές συντάξεις εκδόθηκαν με αίτηση μετά την 1η Ιανουαρίου του 2015, κρίνοντας ότι είναι παράνομες και ζητώντας επιστροφή χρημάτων. Το κρυφό κόστος της μη έκδοσης των επικουρικών συντάξεων ανέρχεται ήδη σε δεκάδες εκατομμύρια ευρώ και έρχεται να προστεθεί στον λογαριασμό των 300.000.000 ευρώ της μη απόδοσης των αναδρομικών στους δικαιούχους επικουρικών συντάξεων με αιτήσεις

Σε ορισμένες περιπτώσεις η αναμονή για την έκδοση επικουρικής σύνταξης ξεπερνά τα 4 χρόνια

συνταξιοδότησης πριν από την 1η Ιανουαρίου του 2015, εκτιμώντας πλέον τα ελλείμματα σε εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ.

Συνολικά για όλες τις επικουρικές συντάξεις (και πριν από το 2015) οι αιτήσεις συνταξιοδότησης αγγίζουν τις 118.000 και σε ορισμένες η αναμονή ξεπερνάει τα 4 χρόνια.

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΜΕΙΩΣΕΩΝ. Όπως παρατηρεί ο πρόεδρος του Ενιαίου Δικτύου Συνταξιούχων (ΕΝΔΙΣΥ) Νίκος Χατζόπουλος, οι μνημονιακές μειώσεις στις επικουρικές φτάνουν συνολικά έως και το 80%. Επιπρόσθετα, μέσα στον ορμηιακό των άγριων περικοπών οι επικουρικές συντάξεις έχουν πλέον εξαιλωθεί και μάλιστα παρατηρείται στάση πληρωμών. Το ΕΝΔΙΣΥ σημειώνει ότι στις επικουρικές δεν καταβάλλεται ούτε καν προσωρινή σύνταξη, όπως

Σε αναζήτηση μαθηματικού τύπου υπολογισμού τους συνεχίζει να βρίσκεται το υπουργείο Εργασίας ύστερα από δύομια χρόνια αδυναμίας έκδοσής τους

συμβαίνει με τις κύριες συντάξεις. Ο χορός των μειώσεων στις επικουρικές ξεκίνησε την περίοδο 2011-2014 και συνεχίστηκε τον Ιούλιο του 2015, οπότε επιβλήθηκε εισφορά υπέρ της υγειονομικής περιθαλψής 6% σε όλες τις επικουρικές συντάξεις. Η συνέχεια έγινε τον Ιούνιο του 2016, με μισοσταθμικές περικοπές 11% σε 250.000 επικουρικές συντάξεις που αθροισόμενες με τις κύριες ξεπερνούν τα 1.300 ευρώ τον μήνα (στο ποσό από συμπεριλαμβάνονται, βάσει της υπουργικής απόφασης της 8/6/2016, και οι κρατήσεις υπέρ ΑΚΑΓΕ και ΕΟ-

ΠΥΥ). Πρόσφατα η κυβέρνηση ψήφισε για το 2019 επιπλέον περικοπές και στις επικουρικές συντάξεις, οι οποίες αθροισόμενες με τις κύριες συντάξεις δεν ξεπερνούν τα 1.300 ευρώ. Η περικοπή αυτή θα φτάσει ακόμα και 18% και θα γίνει μέσω της μείωσης της προσωπικής διαφοράς σε επιπλέον 200.000 επικουρικές συντάξεις. Οι περικοπές στις επικουρικές του ΕΤΕΑΕΠ θα είναι το 2019 ύψους 232 εκατ. ευρώ, 225 εκατ. το 2020 και 218 εκατ. το 2021.

Ο νόμος Κατρούγκαλου όρισε ρητά πως όσοι έχουν καταθέσει αίτηση από 1/1/2015 και μετά θα πάρουν επικουρική σύνταξη που αποτελείται από δύο τμήματα:

1. Το πρώτο και βασικό τμήμα της σύνταξης αντιστοιχεί στον χρόνο ασφάλισης έως 31/12/2014 και υπολογίζεται με βάση ποσοστό αναπλήρωσης 0,45% κατ' έτος επί των συντάξιμων αποδοχών, όπως υπολογίζονται και για την έκδοση της κύριας σύνταξης.
2. Το τμήμα της σύνταξης που αντιστοιχεί στον χρόνο ασφάλισης από 1/1/2015 και εφεξής υπολογίζεται σύμφωνα με το διανεμητικό σύστημα προκαθορισμένων εισφορών με

νοπή κεφαλαιοποίηση (NDC).

Υπενθυμίζεται ότι στον νόμο Κατρούγκαλου (Ν. 4387/2016) προβλέπεται η θέσπιση μόνιμου αιτιώματου μηχανισμού νέων μειώσεων και στις καταβαλλόμενες και στις νέες κύριες, επικουρικές συντάξεις, καθώς και στις εφάπαξ παροχές από 1/1/2017, έπειτα από υποχρεωτική εκπόνηση αναλογιστικών μελετών ανά τρίμηνα, ώστε να διασφαλιστεί ο στρατηγικός μνημονιακός στόχος για την μη αύξηση της δημόσιας συνταξιοδοτικής δαπάνης μέχρι το 2060 πάνω από 2,5% σε σχέση με τα επίπεδά της το 2009. Παρότι μέχρι τότε οι συνταξιούχοι θα έχουν αυξηθεί κατά 70%.

ΧΑΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΚΥΡΙΕΣ. Σοβαρό πρόβλημα έχει δημιουργηθεί και για τις κύριες συντάξεις. Ο περίφημος νόμος Κατρούγκαλου – με τον οποίο επέρχονται μειώσεις στις κύριες συντάξεις έως 30% – δεν εφαρμόζεται ακόμη στο σύνολό του, αφού δεν έχουν εκδοθεί οι απαραίτητες εγκύκλιοι από το υπουργείο Εργασίας. Έτσι οι περισσότεροι δικαιούχοι (περίπου το 55%) περιμένουν ήδη 15 μήνες (και είναι άγνωστο πόσο θα περιμένουν ακόμη) για να πάρουν

την κουτσουρεμένη σύνταξή τους. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι υπηρεσίες του ΕΦΚΑ λόγω απουσίας των σχετικών εγκυκλίων δεν είναι σε θέση να διεκπεραιώσουν την αίτηση συνταξιοδότησης με διαδοχική ασφάλιση για συντάξεις χρείας καθώς και για τον χρόνο ασφάλισης εξωτερικού. Έτσι σήμερα το ηλεκτρονικό σύστημα του ΕΦΚΑ μπορεί να επεξεργαστεί μόνο απλές περιπτώσεις συντάξεων γήρατος και αναπηρίας. Οι περίπου 15.000 δικαιούχοι των νέων ψαλιδισμένων συντάξεων χρείας λαμβάνουν ακόμα προσωρινές συντάξεις ύψους 346 ευρώ μηνιαίως (κι αυτές με καθυστέρηση).

Το κρυφό κόστος της μη έκδοσης των επικουρικών συντάξεων ανέρχεται ήδη σε δεκάδες εκατομμύρια ευρώ – και ανυπολόγιστο για όσους ακόμη τις αναμένουν

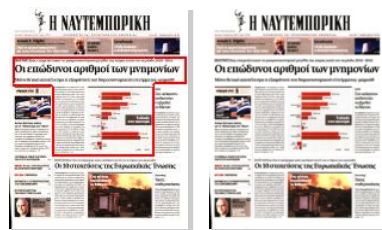

7. ΟΙ ΕΠΩΔΥΝΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ ΤΩΝ ΜΝΗΜΟΝΙΩΝ

Μέσο: ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

Ημ. Έκδοσης: . . .07/08/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .07/08/2017

Σελίδα: 1

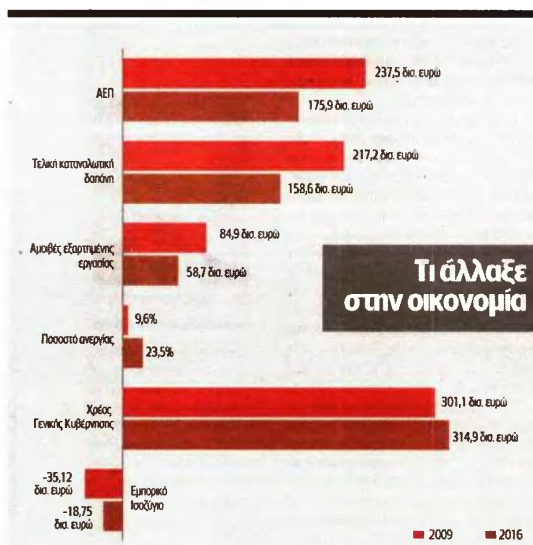

[ΕΛΣΤΑΤ] Πώς επηρεάστηκαν τα μακροοικονομικά μεγέθη της χώρας κατά την περίοδο 2010 - 2016

Οι επώδυνοι αριθμοί των μνημονίων

Μόνο θετικό αποτέλεσμα η εξαφάνιση του δημοσιονομικού ελλείμματος-μαμούθ

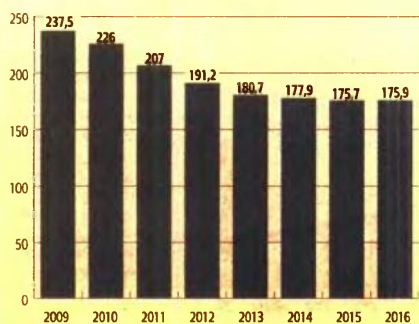
Συρρίκνωση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος κατά 61,6 δισ. ευρώ ή 26%, μείωση των συνολικών εσόδων της γενικής κυβέρνησης κατά 5 δισ. ευρώ, περικοπές κατά 19,13 δισ. ευρώ στους μισθούς του Δημοσίου, στις συντάξεις και στα κοινωνικά επιδόματα και αύξηση του δημόσιου χρέους κατά 52,3% του ΑΕΠ, στο μη βιώσιμο επίπεδο του 179% του ΑΕΠ, προκάλεσαν τα τρία μνημόνια που εφαρμόστηκαν την πενταετή περίοδο 2010-2016, σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ. Το μόνο θετικό αποτέλεσμα από την εφαρμογή των μνημονίων ήταν η εξαφάνιση του δημοσιονομικού ελλείμματος-μαμούθ του 15,1% του ΑΕΠ, το οποίο καταγράφηκε για το έτος 2009 και η μετατροπή του σε πλεόνασμα 0,7% του ΑΕΠ στο τέλος του 2016. Ωστόσο, η ζημία που υπέστησαν η πραγματική οικονομία και η κοινωνική συνοχή της χώρας, όπως αποτυπώνεται στα στοιχεία για το ΑΕΠ, τις κοινωνικές δαπάνες και το δημόσιο χρέος, φαίνεται ότι είναι ανεπανόρθωτη και εν τέλει πολύ μεγαλύτερη από το μη εύκολα διατηρήσιμο κέρδος της... αριθμητικής «εξαφάνισης» του δημοσιονομικού ελλείμματος. >45

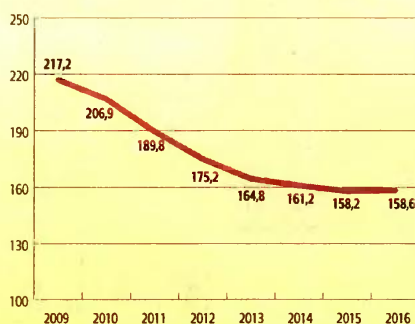

Παρότι μεσολάβησε η αναδιάρθρωση χρέους το 2012 με το PSI, που προέβλεπε «κούρεμα» της αξίας ελληνικών ομολόγων συνολικού ύψους άνω των 200 δισ. ευρώ κατά 53,5%, εντούτοις οι πρόσθετες ανάγκες που προέκυψαν, περιόρισαν σημαντικά την τελική μείωση του ονομαστικού χρέους.

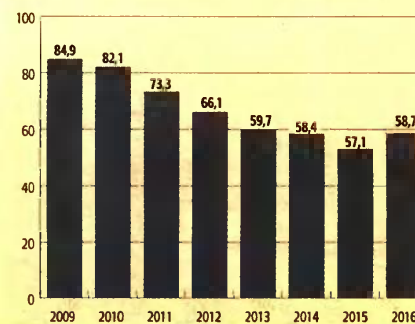
ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές (δισ. ευρώ)

Τελική καταναλωτική δαπάνη (δισ. ευρώ)

Αμοιβές εξαρτημένης εργασίας (δισ. ευρώ)

[2010-2016] Απώλεια 61,6 δισ. από το ΑΕΠ - Μείωση 5 δισ. στα έσοδα του κράτους - Περικοπές 19,13 δισ. ευρώ από μισθούς Δημοσίου, συντάξεις

Βαρύτατες ζημιές από τα μνημόνια

Συρρίκνωση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος κατά 61,6 δισ. ευρώ ή κατά 26%, μείωση των συνολικών εσόδων της γενικής κυβέρνησης κατά 5 δισ. ευρώ, περικοπές κατά 19,13 δισ. ευρώ στους μισθούς του Δημοσίου, τις συντάξεις και τα κοινωνικά επιδόματα και αύξηση του δημόσιου χρέους κατά 52,3% του ΑΕΠ στο μη βιώσιμο επίπεδο του 179% του ΑΕΠ προκάλεσαν τα τρία μνημόνια που εφαρμόστηκαν την επταετή περίοδο 2010-2016. Το μόνο θετικό αποτέλεσμα από την εφαρμογή των μνημονίων ήταν η εξοφάνιση του δημοσιονομικού ελλείμματος-μαμούθ του 15,1% του ΑΕΠ, το οποίο καταγράφηκε για το έτος 2009 και η μετατροπή του σε πλεόνασμα 0,7% του ΑΕΠ στο τέλος του 2016.

Το Γιώργος Παλιτσάκη
gpal@naftemporiki.gr

Η ζημία που υπέστη η πραγματική οικονομία και η κοινωνική συνοχή της χώρας, όπως αποτυπώνεται στα στοιχεία για το ΑΕΠ, τις κοινωνικές δαπάνες και το δημόσιο χρέος φαίνεται ότι είναι ανεπαρόφωτη και εντέλει πολύ μεγαλύτερη από το μη εύκολο διατηρησιμο κέρδος της... αριθμητικής «εξαφάνισσης» του δημοσιονομικού ελλείμματος. Τα αποκαλυπτικά αυτά συμπεράσματα προκύπτουν από την έκθεση αναλυτικών στατιστικών δεδομένων με τίτλο «Η ελληνική οικονομία», την οποία συνέταξε η Ελληνική Στατιστική Αρχή, με σκοπό να παρουσιάσει τα πλέον επικρατούμενα στοιχεία για την εξέλιξη των βασικών δεικτών της ελληνικής οικονομίας τα τελευταία 7-12 έτη. Αναλυτικά, από τις εξελίξεις στα βασικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας την περίοδο των μνημονίων, όπως αποτυπώνονται στην έκθεση

της ΕΛΣΤΑΤ, προκύπτουν τα εξής:

■ **Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ):** Το 2009, το ΑΕΠ της Ελλάδος σε τρέχουσες τιμές ανερχόταν σε 237,534 δισ. ευρώ. Μέσα στα επτά επόμενα έτη, κατά τη διάρκεια των οποίων εφαρμόστηκαν τρία μνημόνια, το ΑΕΠ της χώρας συρρικνώθηκε κατά 61,646 δισ. ευρώ ή κατά 25,9% και περιορίστηκε στα 175,888 δισ. ευρώ (τέλος 2016). Αιτία τα υφιστάμενα δημοσιονομικά μέτρα που εφαρμόστηκαν με τα μνημόνια, περιορίζοντας σημαντικά τα εισοδήματα και την κατανάλωση. Η μεγαλύτερη επίσημη μείωση του ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές σημειώθηκε το 2011, κατά τον δεύτερο χρόνο εφαρμογής του πρώτου μνημονίου. Τη χρονιά εκείνη, το ΑΕΠ της χώρας συρρικνώθηκε κατά 19 δισ. ευρώ ή κατά 8,4%: από 226,031 δισ. ευρώ που είχε διαμορφωθεί στο τέ-

ΕΞΕΛΙΞΗ ΜΕΓΕΘΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (σε δισ. ευρώ)

Έσοδα	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Έσοδα	92,488	93,307	91,096	88,923	88,724	83,532	84,820	87,473
Δαπάνες	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Δαπάνες	128,454	118,616	112,376	105,923	112,473	90,048	95,247	86,185

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ (συμπεριλαμβανομένης της αξίας των πλοίων - σε δισ. ευρώ)

Εισαγωγές-Αφίξεις	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Εισαγωγές-Αφίξεις	53,14	52,15	48,89	49,54	47	48,33	43,62	44,2
Εξαγωγές-Αποστολές	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Εξαγωγές-Αποστολές	18,02	21,3	24,38	27,58	27,3	27,12	25,82	25,45
Εμπορικό Ισοζύγιο	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Εμπορικό Ισοζύγιο	-35,12	-30,85	-24,51	-21,96	-19,7	-21,21	-17,79	-18,75

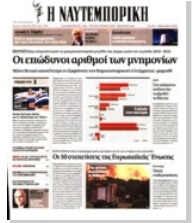
λος Δεκεμβρίου 2010, περιορίστηκε στα 207,029 δισ. ευρώ στο τέλος Δεκεμβρίου 2011. Ήταν η χρονιά που νομοθετήθηκαν και τέθηκαν σε εφαρμογή τα πλέον επαχθή και άκρας «υφιστάμενα» φορολογικά μέτρα, όπως η αύξηση του μεσαίου συντελεστή ΦΠΑ από το 11% στο 13%, η μείωση του βασικού αφορολόγητου ορίου εισοδήματος των φυσικών προσώπων από τα 12.000 στα 5.000 ευρώ, η μείωση των πρόσθετων αφορολόγητων ορίων εισοδήματος που ίσχυαν τότε για τους τρίτεκνους και τους πολύτεκνους κατά ποσά της τάξεως των 3.500-4.500 ευρώ, οι αυξήσεις κατά 30% έως και 70% στα τεκμήρια διαβίωσης,

οι περικοπές των εκπώσεις φόρου εισοδήματος για όλα τα φυσικά πρόσωπα με μεσαία και υψηλά εισοδήματα, η μείωση του αφορολόγητου ορίου του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας από τις 400.000 στις 200.000 ευρώ, η επιβολή ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης 1%-4% σε ετήσια εισοδήματα άνω των 12.000 ευρώ, η επιβολή ετήσιου τέλους επιτηδεύματος 500-1.000 ευρώ σε όλους τους αυτοαπασχολούμενους και τις επιχειρήσεις, η επιβολή έκτακτης εισφοράς 5% στα τεκμήρια διαβίωσης, η αύξηση του ΦΠΑ στην εστίαση από το 13% στο 23%, η σταδιακή εξίσωση των ειδικών φόρων κατανάλωσης στο πε-

τρέλαιο θέρμανσης και στο πετρέλαιο κίνησης και, τέλος, η επιβολή φόρου σε όλα τα ηλεκτροδοτούμενα κτίσματα μέσω των λογαριασμών ηλεκτρικού ρεύματος. Σε σταθερές τιμές έτους 2010, το ΑΕΠ της χώρας σημείωσε μείωση 5,5% το 2010, 9,1% το 2011, 7,3% το 2012 και 3,2% το 2013. Το 2014 σημείωσε άνοδο 0,4%, το 2015 υπέστη μείωση 0,2% και το 2016 κατέγραψε μηδενική μεταβολή. Ουσιαστικά, καθ' όλη τη διάρκεια της επταετούς περιόδου 2010-2016, κατά την οποία εφαρμόστηκαν τρία μνημόνια, η μόνη χρονιά κατά την οποία το ΑΕΠ, σε σταθερές τιμές, σημείωσε -έστω και μι-

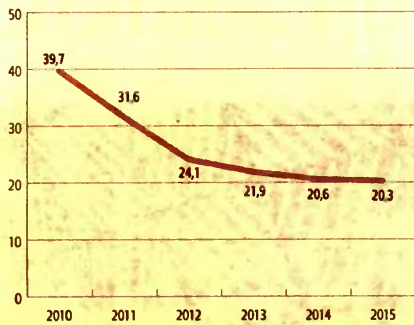
κρή-αύξηση ήταν το 2014. Δηλαδή, το έτος αυτό ήταν και το μοναδικό της «μνημονιακής» περιόδου στο οποίο η οικονομία σημείωσε έστω και μικρή ανάπτυξη. Εντέλει, τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ δείχνουν ότι την περίοδο 2010-2013 η οικονομία εισήλθε απότομα σε ένα «τούνελ» βαθιάς ύφεσης κι ότι στη συνέχεια ακολούθησε μια τριετία στασιμότητας, κατά την οποία το ΑΕΠ σε σταθερές τιμές κινήθηκε με ετήσιους ρυθμούς μεταβολής κοντά στο 0%.

■ **Ισοζύγιο (έλλειμμα ή πλεόνασμα) γενικής κυβέρνησης:** Για το έτος 2009, η ΕΛΣΤΑΤ οριστικοποίησε το έλλειμμα του ισοζυγίου της γενικής κυβέρνησης στο 15,1% του ΑΕΠ, λίγο χαμηλότερα από το 15,7% του ΑΕΠ στο οποίο το είχε προσδιορίσει τον Οκτώβριο του 2010 ο τότε επικεφαλής της αρχής Ανδρέας Γεωργίου. Ακολούθησαν τα πρώτα τρία χρόνια των μνημονίων όπου το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης άρχισε να μειώνεται με αργούς ρυθμούς και ουσιαστικά παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα, παρά τον καταγισμό φοροεπιπρακτικών και περιοριστικών μέτρων που επιβλήθηκαν. Συγκεκριμένα: ■ Το 2010 το έλλειμμα διαμορφώθηκε στο 11,2% του ΑΕΠ (σ.σ.: στον αναθεωρημένο λόγο της επιβολής του πρώτου μνημονίου προϋπολογισμό του 2010, ο τότε κυβερνηση είχε θέσει ως βασικό στόχο τη μείωση του ελλείμματος

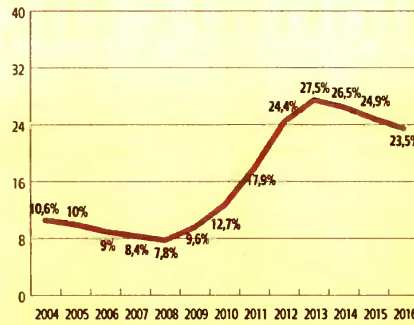

» Τα μόνα δημόσια έσοδα που αυξήθηκαν την περίοδο 2010-2016 ήταν οι φόροι στην παραγωγή και στις εισαγωγές. Η αύξησή τους, από το τέλος του 2009 έως το τέλος του 2016, έφθασε τα 2,178 δισ. ευρώ. Οφείλεται όμως κυρίως στη μεγάλη αύξηση των εσόδων από έμμεσους φόρους το 2016.

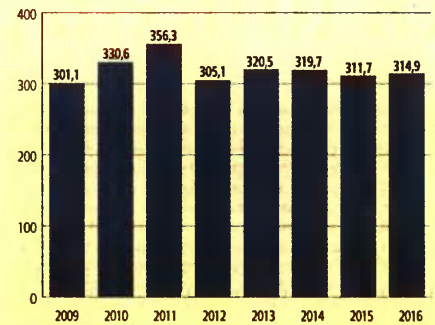
Επενδύσεις (δισ. ευρώ)

Ποσοστό ανεργίας

Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (δισ. ευρώ)

και επιδόματα - Εκτίναξη του χρέους κατά 52,3% του ΑΕΠ - Μόνο θετικό η μετάβαση από έλλειμμα 15,1% σε πλεόνασμα 0,7%

στην ελληνική οικονομία

της γενικής κυβέρνησης στο 8,5% του ΑΕΠ, αλλά τελικά τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ δείχνουν ότι τον πρώτο χρόνο εφαρμογής μνημονίου το έλλειμμα σημείωσε υπέρβαση 2,7% του ΑΕΠ έναντι του τεθέντος στόχου).

■ Το 2011 το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης υποχώρησε λιγότερο από 1% του ΑΕΠ, στο 10,3%, παρά την πρωτοφανή φοροκαταιγίδα που ξέσπασε (και στην οποία αναφερθήκαμε παραπάνω).

■ Το 2012 το έλλειμμα έπεσε για πρώτη φορά επί μνημονίων σε μονοψήφιο ποσοστό και συγκεκριμένα στο 8,9% του ΑΕΠ, το οποίο ωστόσο θεωρείται πάρα πολύ υψηλό, αν ληφθεί υπ' όψιν ότι με το πρώτο μνημόνιο είχε θεθεί ως στόχος έλλειμμα 8,5% του ΑΕΠ ήδη από το 2010. Το 2012 είχαν πλήρη απόδοση όλα τα νομοθετηθέντα εντός του 2011 φοροεπιτροπικά μέτρα.

Ακολούθησε, το 2013, μια πρόσκαιρη «επιτροπή» του ελλείματος της γενικής κυβέρνησης στο πολύ υψηλό επίπεδο του 13,1% του ΑΕΠ, η οποία όμως οφειλόταν κατά κύριο λόγο στην επίδραση που είχαν οι -μη επαναλαμβανόμενες τα επόμενα έτη- δαπάνες για τη στήριξη των τραπεζικού συστήματος με σκοπό την ανακεφαλαιοποίησή του, η οποία είχε κριθεί τότε αναγκαία για να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις στα χαρτοφυλάκια των ελληνικών τραπεζών από το «κούρεμα» κατά 53,5% της ονομαστικής αξίας

των περισσότερων ελληνικών ομολόγων που είχαν εκδοθεί μέχρι τότε, στο πλαίσιο του συμφωνηθέντος και εφαρμοσθέντος το 2012 προγράμματος PSI για την αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους. Η επίπτωση των δαπανών ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών στο έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης συνυπολογίζεται από την ΕΛΣΤΑΤ, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του συστήματος εθνικών λογαριασμών ISA 2010, που εφαρμόζει η Αρχή.

Την περίοδο 2014-2016, τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ δείχνουν ότι η αποκλιμάκωση του ελλείματος της γενικής κυβέρνησης επιταχύνθηκε σημαντικά και οδήγησε τελικά όχι απλώς στον μηδενισμό του αλλά στη μετατροπή του σε πλεόνασμα ύψους 0,7% στο τέλος του 2016. Αυτό συνέβη εξαιτίας του γεγονότος ότι, στο πλαίσιο των προσπαθειών υλοποίησης του δεύτερου και του τρίτου μνημονίου, εφαρμόστηκαν νέα «πακέτα» μέτρων

αυστηρής δημοσιονομικής προσαρμογής (με σημαντικές περικοπές εισοδημάτων, όπως η κατάργηση των επιδομάτων εορτών και αδειας για τους εργαζόμενους στο Δημόσιο και όλους τους συνταξιούχους, οι μειώσεις στις μεσαίες και υψηλές συντάξεις, οι περικοπές στις αμοιβές των υπαλλήλων στα ειδικά μισθολόγια κ.λπ., αλλά και με αυξήσεις φορολογικών επιβαρύνσεων, όπως η κατάργηση των αφορολόγητων ορίων εισοδημάτων τέκνων και αυτοαπασχολούμενων, η αύξηση του συντελεστή φορολογίας των επιχειρήσεων από το 20% στο 29%, η επιβολή του ΕΝΦΙΑ, η αύξηση της προκαταβολής φόρου εισοδήματος, η αύξηση του ΦΠΑ από το 13% στο 23% για πλήθος προϊόντων και υπηρεσιών, η αύξηση του βασικού συντελεστή ΦΠΑ από το 23% στο 24%, η σταδιακή κατάργηση των μειωμένων κατά 30% συντελεστών ΦΠΑ στα νησιά του Αιγαίου, η επιβολή νέων έμμεσων φόρων, η μείωση του αφορολόγητου των μισθωτών και των συνταξιούχων κ.λπ.). Οφείλεται επίσης και στο γεγονός ότι έπαψαν να επιδρούν αρνητικά στο ύψος του ισοζυγίου της γενικής κυβέρνησης τα μέτρα στήριξης του τραπεζικού συστήματος.

■ Έσοδα γενικής κυβέρνησης: Το 2009 τα συνολικά έσοδα της γενικής κυβέρνησης ανέρχονταν σε 92,488 δισ. ευρώ. Από αυτά, τα 27,826 δισ. ευρώ προέρχονταν από φόρους

στην παραγωγή και τις εισαγωγές (από έμμεσους φόρους), τα 20,292 δισ. ευρώ ήταν εισπράξεις από φόρους στα εισοδήματα φυσικών προσώπων και επιχειρήσεων και τα 29,344 δισ. ευρώ ήταν έσοδα από εισφορές κοινωνικής ασφάλισης. Το 2016, έπειτα από επτά χρόνια εφαρμογής τριών μνημονίων και επιβολής του πλήθους φοροεπιβαρύνσεων που αναφέραμε παραπάνω, τα συνολικά έσοδα της γενικής κυβέρνησης περιορίστηκαν στα 87,473 δισ. ευρώ. Αντί δηλαδή τα έσοδα να αυξηθούν, με τόσα μέτρα που επιβλήθηκαν, μειώθηκαν σωρευτικά κατά 5 δισ. ευρώ.

Ειδικότερα, τα έσοδα από τους φόρους στα εισοδήματα μειώθηκαν κατά 2,14 δισ. ευρώ, από 20,292 δισ. ευρώ στο τέλος του 2009 σε 18,147 δισ. ευρώ στο τέλος του 2016, ενώ τα έσοδα από εισφορές κοινωνικής ασφάλισης συρρικνώθηκαν κατά 4,412 δισ. ευρώ, από 29,344 δισ. ευρώ στο τέλος του 2009 στα 24,932 δισ. ευρώ στο τέλος του 2016. Οι μειώσεις αυτές είναι ενδεικτικές των αρνητικών επιπτώσεων που είχαν στα εισοδήματα φυσικών προσώπων και επιχειρήσεων τα υφεσιακά δημοσιονομικά μέτρα όλης της περιόδου 2010-2016. Τα μόνα έσοδα που αυξήθηκαν την περίοδο 2010-2016 ήταν οι φόροι στην παραγωγή και τις εισαγωγές. Η αύξησή τους, από το τέλος του 2009 έως το τέλος του 2016, έφθασε τα

2,178 δισ. ευρώ. Οφείλεται όμως κυρίως στη μεγάλη αύξηση των εσόδων από έμμεσους φόρους που σημειώθηκε το 2016.

■ Δαπάνες γενικής κυβέρνησης: Η εφαρμογή των μνημονίων συνέβαλε στη σημαντική μείωση των δημοσίων δαπανών. Σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, την περίοδο από το τέλος του 2009 έως το τέλος του 2016 οι δαπάνες της γενικής κυβέρνησης περιορίστηκαν κατά 42,269 δισ. ευρώ ή κατά 32,9%: από τα 128,454 δισ. ευρώ που είχαν ανέλθει το 2009 υποχώρησαν στα 86,185 δισ. ευρώ το 2016. Τα μεγαλύτερη μείωση υπέστησαν οι δαπάνες για μισθούς στο Δημόσιο, για συντάξεις και για κοινωνικές παροχές. Οι δαπάνες για μισθοδοσία στο Δημόσιο περικόπηκαν κατά 9,447 δισ. ευρώ ή κατά 30,41%, από 31,06 δισ. ευρώ στο τέλος του 2009 σε 21,613 δισ. ευρώ στο τέλος του 2016, ενώ οι δαπάνες για συντάξεις και κοινωνικές παροχές συρρικνώθηκαν κατά 9,683 δισ. ευρώ ή κατά 19,7%, από 48,928 δισ. ευρώ στο τέλος του 2009 σε 39,245 δισ. ευρώ στο τέλος του 2016. Στην εξέλιξη αυτή έπαιξαν ρόλο οι περικοπές μισθών, συντάξεων και κοινωνικών επιδομάτων που επιβλήθηκαν το 2010, το 2013 και το 2014 και τις περιγράψαμε παραπάνω.

■ Χρέος γενικής κυβέρνησης: Τα μνημόνια επιβλήθηκαν για να επιλύσουν το πρόβλημα

εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους που αντιμετώπισε το Ελληνικό Δημόσιο την άνοιξη του 2010 με τον αποκλεισμό του από τις διεθνείς αγορές για την άντληση κεφαλαίων μέσω δημοπρασιών μεσομακροπρόθεσμων τίτλων. Παρ' όλα αυτά, την περίοδο των μνημονίων το δημόσιο χρέος της χώρας αυξήθηκε ως απόλυτο μέγεθος και εκτινάχθηκε στα ύψη ως ποσοστό επί του ΑΕΠ. Παρότι μεσοβάλε η αναδιάρθρωση του 2012 με τη διαδικασία του PSI, η οποία προέβλεπε το «κούρεμα» της αξίας ελληνικών ομολόγων συνολικού ύψους άνω των 200 δισ. ευρώ κατά 53,5%, εντούτοις οι πρόσθετες ανάγκες που προέκυψαν, κυρίως για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, περιόρισαν σημαντικά την τελική μείωση του ονομαστικού χρέους.

Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με τα υψηλά ελλείματα των ετών 2010-2013 και τη σημαντική συρρίκνωση του ΑΕΠ την περίοδο 2010-2016 οδήγησαν τελικά στην αύξηση αντί στη μείωση του χρέους τόσο σε απόλυτο μέγεθος όσο και ως ποσοστού επί του ΑΕΠ: από 301,062 δισ. ευρώ ή 126,7% του ΑΕΠ στο τέλος του 2009, το χρέος της γενικής κυβέρνησης αυξήθηκε στα 314,897 δισ. ευρώ ή στο 179% του ΑΕΠ στο τέλος του 2016. Διογκώθηκε δηλαδή κατά 14,835 δισ. ευρώ σε απόλυτο μέγεθος και κατά 52,3 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ.

» Σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, την περίοδο από το τέλος του 2009 έως το τέλος του 2016 οι δαπάνες της γενικής κυβέρνησης περιορίστηκαν κατά 42,269 δισ. ευρώ ή κατά 32,9%.